

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-80/12

Felixstowe Dock and Railway Company Ltd κ.λπ.
κατά
The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

[αίτηση του First-tier Tribunal (Tax Chamber) για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή — Ελευθερία εγκαταστάσεως — Φόρος εταιριών — Φορολογική ελάφρυνση — Όμιλοι εταιριών και κοινοπραξίες — Εθνική νομοθεσία που επιτρέπει τη μεταφορά ζημιών μεταξύ εταιρίας ανήκουσας σε κοινοπραξία και εταιρίας ανήκουσας σε όμιλο, συνδεδεμένων μεταξύ τους μέσω “εταιρίας-συνδέσμου”, η οποία είναι μέλος τόσο του ομίλου όσο και της κοινοπραξίας — Προϋπόθεση σχετική με τον τόπο εγκαταστάσεως της “εταιρίας-συνδέσμου” — Δυσμενής διάκριση με βάση τον τόπο της έδρας — Επικεφαλής του ομίλου μητρική εταιρία εγκατεστημένη σε τρίτο κράτος, στην οποία ανήκουν, μέσω εταιριών εγκατεστημένων σε τρίτα κράτη, οι εταιρίες που επιδιώκουν την αμοιβαία μεταφορά ζημιών»

Περίληψη — Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 1ης Απριλίου 2014

Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων — Ελευθερία εγκαταστάσεως — Φορολογική νομοθεσία — Φόρος εταιριών — Μείωση φόρου — Εθνική κανονιστική ρύθμιση αποκλείουσα τη μεταφορά ζημιών μεταξύ ημεδαπής εταιρίας ανήκουσας σε όμιλο εταιριών και άλλης ημεδαπής εταιρίας ανήκουσας σε κοινοπραξία, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους μέσω «εταιρίας-συνδέσμου» ανήκουσας και στον όμιλο και στην κοινοπραξία και εγκατεστημένης σε άλλο κράτος μέλος — Δεν επιτρέπεται — Δικαιολογητικοί λόγοι — Ισορροπημένη κατανομή της φορολογικής εξουσίας μεταξύ των κρατών μελών — Καταπολέμηση των καταχρηστικών πρακτικών και της φοροδιαφυγής — Δεν ευσταθούν

(Άρθρα 49 ΣΛΕΕ και 54 ΣΛΕΕ)

Τα άρθρα 49 ΣΛΕΕ και 54 ΣΛΕΕ αντιτίθενται στη νομοθεσία κράτους μέλους με την οποία παρέχεται σε εγκατεστημένη στην ημεδαπή εταιρία, ανήκουσα σε όμιλο εταιριών, η δυνατότητα να κάνει χρήση των ζημιών άλλης εγκατεστημένης στην ημεδαπή εταιρίας ανήκουσας σε κοινοπραξία, σε περίπτωση που η λεγόμενη «εταιρία-σύνδεσμος», η οποία ανήκει και στον όμιλο και στην κοινοπραξία, είναι επίσης εγκατεστημένη στο εν λόγω κράτος μέλος, ανεξαρτήτως του τόπου της έδρας των εταιριών οι οποίες κατέχουν είτε απευθείας είτε μέσω ενδιάμεσων εταιριών το κεφάλαιο της εταιρίας-συνδέσμου και των λοιπών εταιριών που εμπλέκονται στη μεταφορά των ζημιών, ενώ δεν παρέχεται τέτοια δυνατότητα σε περίπτωση που η εταιρία-σύνδεσμος είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος.

Συγκεκριμένα, η διαφορετική αυτή μεταχείριση καθιστά λιγότερο ελκυστική, από φορολογικής απόψεως, την εγκατάσταση εταιρίας-συνδέσμου σε άλλο κράτος μέλος, διότι η εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία παρέχει το προαναφερθέν πλεονέκτημα μόνο σε περίπτωση που η εταιρία-σύνδεσμος είναι εγκατεστημένη στην ημεδαπή.

Για να είναι η διαφορετική αυτή μεταχείριση συμβατή με τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ για την ελευθερία εγκαταστάσεως, πρέπει είτε να αφορά καταστάσεις που δεν είναι αντικειμενικά συγκρίσιμες, οπότε η συγκρισιμότητα μιας διασυνοριακής καταστάσεως με μια εσωτερική κατάσταση εξετάζεται λαμβανομένου υπόψη του σκοπού των επίμαχων διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας, είτε να δικαιολογείται από επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος.

Όσον αφορά τη συγκρισιμότητα, δεν αμφισβητείται ότι η περίπτωση των υποκείμενων στον φόρο εταιριών που συνδέονται μέσω εταιρίας-συνδέσμου εγκατεστημένης σε κράτος μέλος και εκείνων που συνδέονται μέσω εγκατεστημένης σε άλλο κράτος μέλος εταιρίας-συνδέσμου είναι, με κριτήριο τον σκοπό του οικείου φορολογικού συστήματος, αντικειμενικά συγκρίσιμες, όσον αφορά τη δυνατότητα της μεταξύ τους μεταφοράς των ζημιών που έχουν πραγματοποιήσει στο πρώτο κράτος μέλος, μέσω της φορολογικής ελαφρύνσεως που προβλέπεται για τις κοινοπραξίες.

Εξάλλου, ο περιορισμός της ελευθερίας εγκαταστάσεως δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, συνδεδεμένους με τον σκοπό της διατηρήσεως της ισόρροπης κατανομής των φορολογικών εξουσιών μεταξύ των κρατών μελών ή τον σκοπό της αντιμετώπισεως των καθαρά τεχνητών μεθοδεύσεων με τις οποίες επιδιώκεται η μη υπαγωγή στη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους, ή τον σκοπό που συνίσταται στην περιστολή των φορολογικών παραδείσων.

Εξάλλου, από καμία διάταξη του δικαίου της Ένωσης δεν προκύπτει ότι η ιθαγένεια των μετόχων, φυσικών ή νομικών προσώπων, των εταιριών που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ασκεί οποιαδήποτε επιρροή όσον αφορά το δικαίωμα των εταιριών αυτών να επικαλούνται την ελευθερία εγκαταστάσεως. Μια εταιρία συνδέεται με την έννομη τάξη της Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 54 ΣΛΕΕ, με κριτήριο τον τόπο της καταστατικής έδρας της και το δίκαιο βάσει του οποίου συστάθηκε, και όχι με κριτήριο την ιθαγένεια των μετόχων της.

(βλ. σκέψεις 21, 25, 26, 31, 32, 35, 40, 42 και διατακτ.)